

L'Ecologista

Òrgan informatiu del

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa

D.L.: PM-63/1985

Núm. 9 / Primavera de 1993

Residus, energia i aigua, temes prioritaris per a les campanyes del GOB l'any 1993

Les campanyes del GOB han anat experimentant una evolució gradual al llarg de la història de l'organització, adaptant-se a la problemàtica ambiental més punyent en cada moment. En els anys 70 i 80, les campanyes més importants varen ser fonamentalment les de defensa d'espais naturals amenaçats per la construcció d'urbanitzacions (Sa Dragonera, Es Trenc, Mondragó, Sa Punta de n'Amer, etc). A final dels anys 80 va començar, amb la campanya per una Moratòria Urbanística, un plantejament més global i la reivindicació d'una ordenació racional del territori i d'una protecció legal immediata de *tots* els espais naturals encara no degradats. La Llei d'Espais Naturals, aprovada pel Parlament balear el gener de 1991, té segurament alguna cosa a veure amb l'ambient generat per aquesta reivindicació ecologista, per bé que la posterior rebaixa de la LEN i les contínues agressions que segueixen patint els espais naturals arreu de les Illes ens fa veure com a il·lusòria la suposada victòria.

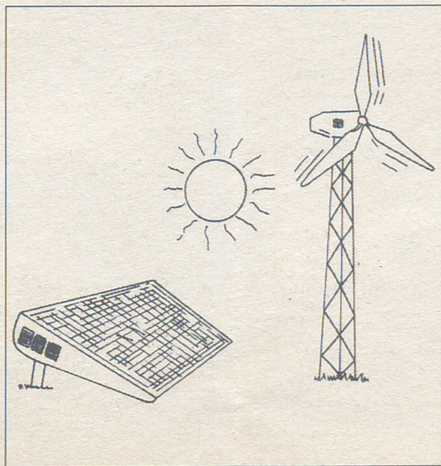
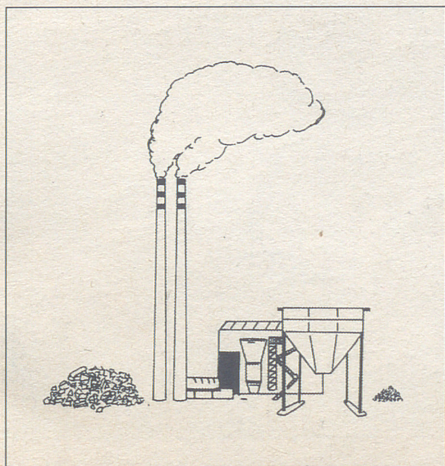
Aquests darrers anys, des dels inicis dels anys 90, ha anat creixent l'atenció que dedicàvem a altres temes ambientals, fins aleshores considerats en un segon plànol. Ens referim a la gestió de recursos bàsics com l'aigua o l'energia, i al problema dels residus sòlids. Aquests temes, precisament, han passat a ocupar un primer lloc en les prioritats del GOB per a l'any 1993.

Els **residus** són ara de màxima actualitat pel projecte de construcció d'una planta incineradora a Son Reus. L'execució d'aquest projecte suposaria donar *llum verda* a la incineració de la totalitat dels fems de Mallorca, amb els consegüents problemes de contaminació atmosfèrica i producció d'un volum important de cendres tòxiques (a més del desapropiament de tot el de valor que hi ha a les deixalles). Vegeu pàgines 2 i 3.

En el capítol d'**energia**, el projecte de construcció d'una nova central tèrmica a S'Estelella no és nou, però sembla que ara, quan s'ha vist que les previsions d'increment de la demanda d'electricitat fetes per GESA eren exagerades (l'any passat l'increment ha estat una quarta part del 6 % previst per l'empresa subministradora), és un bon moment per difondre el rebuig a qualsevol nova central i per fomentar l'estalvi i la potenciació de les energies alternatives. Vegeu pàg. 9.

Quant a l'**aigua**, ens consta que estan en marxa diversos projectes per tractar d'obtenir fins a l'última gota del valuós líquid: concretament les aigües superficials de Sa Costera i les subterrànies de Sa Marineta de Llubi; i fins i tot se parla cada vegada més de la possible instal·lació de plantes dessaladores d'aigua marina.

L'ascens d'aquests temes al primer lloc en les prioritats del GOB (encara que sense arrearconar en absolut els temes urbanístics i d'utilització del territori, que seguiran comptant amb una atenció important) suposa una passa més en la consagració del GOB com a moviment ecologista *d'ampli espectre*. Continuarem actuant localment, però sense perdre de vista el costat global dels problemes, tot procurant contribuir amb el nostre modest esforç a la lluita ecologista planetària.

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

510081171X

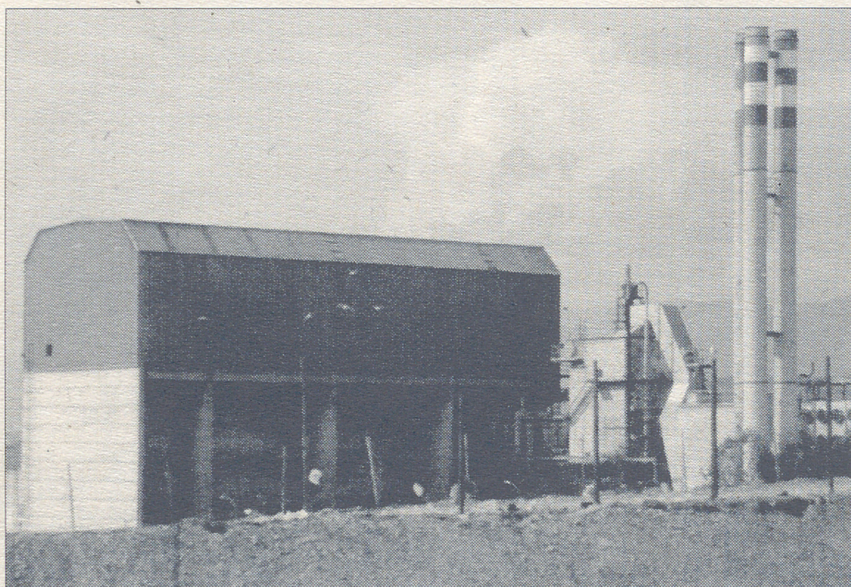
La Comissió Balear de Medi Ambient dóna el vist i plau a la construcció de la planta incineradora de Son Reus, malgrat el greu impacte que provocarà sobre l'ambient i la salut humana i menyspreant el fort rebuig social amb què topa el projecte

La possibilitat que els fems generats a Mallorca (a un ritme de més de 1.000 tones diàries) acabin anant a parar a una planta incineradora va prenent cos per moments. La darrera empenta a aquest pla ha estat l'acord de la Permanent de la Comissió Balear de Medi Ambient (formada per directors generals de diverses Conselleries del Govern Balear) d'informar favorablement la construcció de la planta incineradora de Son Reus. L'acord ha anat acompanyat d'una sèrie de prescripcions, tals com l'elaboració d'un pla de seguiment de les emissions tòxiques cada tres mesos, i d'un estudi d'impacte ambiental de l'abocador de cendres que se vol ubicar a Son Nuviet (Petra). Al mateix temps, i en un acte no exempt de cinisme, l'esmentada Comissió s'ha pronunciat a favor del foment de la recollida selectiva i del reciclatge de les deixalles (a la pràctica, incompatibles amb la *solució* de la incineració, com explicam a la pàgina següent).

Les nostres autoritats han optat ja fa temps per la incineració total, sense haver encarregat mai un estudi comparatiu dels impactes ambiental, mèdic, social i econòmic de les diferents alternatives de tractament de residus (una de les quals -al nostre mode de veure la menys perjudicial- seria la reutilització i reciclatge de bona part dels residus, i el dipòsit de la fracció inservible en un abocador controlat).

Des del punt de vista ecologista, la incineració de residus (fins i tot amb les tècniques més avançades, que ni tan sols són les que s'instal·laran aquí, per una qüestió de cost) és el pitjor sistema per tractar els residus sòlids, perquè:

- No solventa el problema dels residus, únicament els passa de l'estat sòlid (més controlable) a l'estat gasós (causant un impacte difús en una àmplia àrea)
- Provoca un greu impacte sobre la salut de la població humana que viu a l'àrea pròxima a la planta incineradora (càncer causat per les dibenzodioxines i els dibenzofurans, com apunten diversos estudis)
- Igualment, contribueix amb una important quantitat addicional a les emissions globals de diòxid de carboni a l'atmosfera (causa del canvi climàtic);

L'actuar incineradora de Son Reus.

Estudis mediambientals
Plànols topogràfics
Fotografies aèries

Plaça del Rosselló, 4A, 3r
Telèfon: 72 33 56

07002 Palma de Mallorca

CAMISETES
XANDALLS

PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÈFON 66 04 22

mentre les conferències internacionals clamen per un retall dràstic en l'emissió d'aquest gas -fins i tot en processos on és més difícilment evitable, com la combustió dels motors dels vehicles-, produir-ne milers de tones en l'absurda crema dels plàstics i altres residus resulta aberrant

- Es econòmicament absurd, perquè les instal·lacions són caríssimes (en el cas de Son Reus, ja se parla d'11.000 milions de pessetes), i a més se desaprofiten tots els recursos continguts a les deixalles, impeding el desenvolupament de la indústria basada en el reciclatge

- Ni tan sols solventa el problema de l'enorme volum de les deixalles sòlides, perquè una vegada produïda la combustió, les escòries i cendres convertides en blocs de ciment representaran prop del 50 % del volum existent abans de la incineració

L'oposició social a la incineració dels fems és forta: només en deu dies se recolliren unes 7.000 al·legacions individuals en contra, a més de les de diversos Ajuntaments i entitats cíviques de Mallorca. El GOB treballa en aquest tema en coordinació amb Greenpeace i la Federació d'Associacions de Veïns. Ara començarà una remesa de postals a Joan Verger, president del Consell de Mallorca, expressant oposició a la incineració, i se demanarà al nombrós i prestigiós col·lectiu dels metges que se posicioni al respecte.

Boicot total al pla d'incineració dels residus: no llencis ni un gram de paper o cartró als fems

Ja ho hem dit: incineració i reciclatge són incompatibles, i això s'explica fàcilment, perquè si als fems els llevam la fracció que més interessa en el reciclatge (en particular, tot el paper i cartró), el residu que queda té un poder calorífic molt baix, insuficient per a fer rendible la incineració. Per això és hipòcrita l'actitud del president del Consell de Mallorca quan impulsa la incineració i a la vegada afirma que no s'oposa als esforços de reciclatge. I per això nosaltres, des d'aquí, imploram un boicot total al pla d'incineració (si arriba a tirar endavant), consistent en col·laborar, cadascú des de ca seva, a la classificació dels fems com a mínim en tres fraccions (paper i cartró, vidre, i resta). Acumular tot el paper que passa per les teves mans (des dels sobres de propaganda per correu o els diaris fins al cilindre central del paper higiènic), i dur periòdicament el material acumulat a **Deixalles** (camí Salard, s/n, Palma -devora el Seminari Nou-, tel. 27 22 11) és un hàbit fàcil d'adquirir, i enormement beneficiós per tal de salvar milers d'hectàrees de selva.

EMAYA retalla la recollida selectiva de piles

Des de fa mesos, EMAYA (empresa pública depenent de l'Ajuntament de Palma) venia realitzant un pla de recollida de piles, especialment de les que presenten un elevat contingut en metalls tòxics (mercuri, etc), per evitar que anassin a parar a l'abocador de fems, amb el consegüent risc de contaminació de les aigües subterrànies. La posada en marxa d'aquest pla va ésser el fruit d'una intensa campanya ecologista. Les piles considerades no aptes per a llençar als fems són les **piles-botó**, les **recarregables** i les **alcalines**.

Ara, argumentant que una directiva europea que ha entrat en vigor el gener d'enguany redueix dràsticament el nivell de metalls tòxics a les piles recarregables, EMAYA ens ha anunciat que deixaria de fer-se càrrec de la recollida de totes les piles que no siguin de tipus botó. La nostra rèplica en el sentit que bona part de les piles usades que encara arriben a les nostres mans són anteriors a l'entrada en vigor de la directiva (i per tant, molt contaminants en potència) no ha estat tenguinada en compte, com tampoc el fet que les alcalines se troben ara en una situació confusa, perquè aparentment l'esmentada directiva no els afecta i segueixen essent per tant un greu perill.

Dos consells a tots els usuaris i usuàries: **seguir duent les piles-botó usades als comerços** del ram (o bé al GOB), i procurar **prescindir de les recarregables i alcalines**, almenys fins que se clarifiqui la situació.

CRONOLOGIA DELS GRANS DESCOBRIMENTS:

1903: El nord-americà G. Beidler idea un procediment revolucionari de reproducció instantània de documents (la fotocòpia)

1959: Xerox comercialitza la primera fotocopidora

1993: Tu descobreixes la qualitat i el servei de la **Copisteria Bohigas**

■ **FOTOCÒPIES EN COLOR**
A UN PREU MOLT AJUSTAT: **100 PTES.**

■ **FOTOCÒPIES SOBRE PAPER RECICLAT**

■ **FOTOCÒPIES DE PLÀNOLS**
(ARQUITECTURA, ENGINYERIA, DISSENY...)

Tractant-se de fotocòpies,
confia els teus originals a un expert:

COPISTERIA
BOHIGAS

c/ Oms, 40

No te confonguis!

El GOB detecta indicis d'il·legalitat en la rebaixa de la Llei d'Espais Naturals, aprovada pels 31 diputats i diputades del PP i UM, i demana al Defensor del Pueblo que intercedesqui davant el Tribunal Constitucional

L'ecologisme balear ha perdut la batalla més important de la seva història: en efecte, i malgrat una campanya de mobilització ciutadana sense precedents (i que cristal·litzà en la grandiosa manifestació de 26.000 persones celebrada a Palma el passat 26 de novembre, seguida per altres actes massius també a les altres illes), la rebaixa de la Llei d'Espais Naturals va ser aprovada amb els vots dels 31 diputats i diputades del Partit Popular i d'Unió Mallorquina al Parlament de les Balears, en històrica sessió celebrada el 23 de desembre. Ara el que no podem consentir és que l'ominosa conducta d'aquests senyors i senyores, autèntics botxins del nostre patrimoni natural, tombi ràpidament en l'oblit de la memòria col·lectiva, i per això n'ofereim la llista completa de noms:

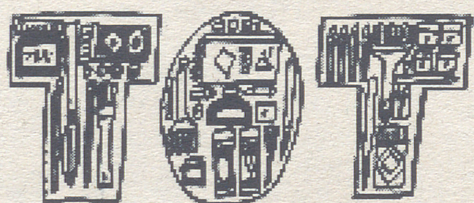
Carlota ALBEROLA MARTÍNEZ
Carles F. CAÑELLAS FONS
Gabriel CAÑELLAS FONS
Carme CASTRO CANDASEGUI
Maria Lluïsa CAVA DE LLANO
Lluís COLL AL·LÈS
Pilar FERRER BASCUÑANA
Francesc GILET GIRART
José María GONZÁLEZ ORTEA
Miquel GUASCH RIBAS
Joan HUGUET ROTGER
Cristòfol HUGUET SINTES
Manuel JAÉN PALACIOS
Antoni MARÍ CALBET
Antoni MARÍ FERRER
Joan MARÍ TUR

Jesús MARTÍNEZ DE DIOS
Josep Miquel MARTÍNEZ POLENTINOS
Andreu MESQUIDA GALMÉS
Pere Joan MOREY BALLESTER
Mª Antònia MUNAR RIUTORT
Pere PALAU TORRES
Antoni PASCUAL RIBOT
Antoni PONS VILLALONGA
Joaquim RIBAS DE REYNA
Andreu RIERA BENNASSAR
Maria SALOM COLL
Cristòfol SOLER CLADERA
Joan VERGER POCOVÍ
Guillem VIDAL BIBILONI
Joana VIDAL BURGUERA

Fins al darrer minut confiàrem en l'actitud raonable d'Unió Mallorquina; al final, aquest partit votà igual que el PP per la desprotecció dels espais naturals. A la foto, Maria Antònia Munar, presidenta d'UM.

Per altra banda, el GOB ha remès al Defensor del Pueblo, Alvaro Gil Robles, un escrit relatiu a la reforma de la LEN, en el qual sol·licita a aquella institució que presenti un recurs davant el Tribunal Constitucional per presumpte incompliment de diversa normativa estatal bàsica en matèria de conservació. Segons els nostres arguments, aquesta reforma burla convenis internacionals (com els de Ramsar, Berna i Bonn), directives comunitàries (com la d'Aus i la d'Habitats), la Llei de Conservació de la Natura, la Llei del Sòl, la Llei de Costes i la Llei d'Aigües. Simultàniament, en el Congrés dels Diputats ha estat presentada una iniciativa encaminada a declarar les Salines d'Eivissa i Formentera com a Reserva Natural, cosa que, cas de prosperar, podria representar la salvació *in extremis* d'aquesta àrea natural.

MATERIAL DE BELLES ARTS

PELLETERIA, 2 i SOL, 28
 Telèfon 72 28 59 - 07001 PALMA DE MALLORCA

MAJRAKESH

restaurant àrab

مراكش مراكش
 مراكش

مراكش مراكش

tel. 78 01 67

c. rossinol, 9 palma

Balears és una de les Comunitats Autònomes amb una xarxa més raquítica de Parcs Naturals

En la seva defensa de la modificació a la baixa de la Llei d'Espais Naturals, els representants del Partit Popular i Unió Mallorquina s'han cansat de repetir que les Balears eren, amb un 38 % del territori catalogat dins l'esmentada llei, el lloc de tot el món on hi havia un major grau de protecció. El mateix s'afirmava en el pamflet *El Partido Popular y la Ley de Espacios Naturales*, editat pel PP un poc a la defensiva, per tractar de pal·liar la mala imatge guanyada amb la rebaixa de la LEN.

A l'hora d'atribuir-nos tan honrós rècord, emperò, els campions de la desprotecció incorren en un error metodològic impresentable: comparen el percentatge del territori que representen les nostres Àrees Naturals i Àrees Rurals (figures instaurades d'acord amb la LEN, que atorguen únicament una certa limitació d'edificabilitat; limitació molt insuficient -per altra part- en alguns casos, particularment a Eivissa i Formentera) amb el percentatge que atenyen a d'altres països les vertaderes figures de protecció integral de la Natura, com ara Parcs i Reserves Naturals. Això és tant com comparar la nostra *gimnàsia* amb la seva *magnèsia*, i denota -una vegada més- una certa desvergonya de la nostra classe política dominant.

Perquè posats a comparar coses que són comparables, els senyors del PP i UM haurien de reconèixer que no solament no ostentam cap rècord, sinó que més aviat la nostra situació és bastant penosa: amb únicament dos Parcs Naturals (S'Albufera i Mondragó, aquest acabat d'inaugurar), cap Reserva Natural (a no ser que comptem com a tal La Trapa, que ho és de manera no oficial, per iniciativa privada del GOB), i un Parc Nacional (Cabrera, la gestió del qual la nostra administració autonòmica fa tot el possible per obstaculitzar), les Balears se troben realment a la cua de les Comunitats Autònomes que conformen l'Estat pel que fa a la conservació dels seus espais naturals.

Es Carnatge, la única zona litoral del terme de Palma que s'ha salvat fins ara de la urbanització, corre perill pels projectes del Govern Balear

Es Carnatge constitueix una zona d'un interès naturalístic fora de dubte, i no solament pels seus jaciments paleontològics o per la presència de plantes bastant rares; se tracta de l'únic paratge litoral del municipi de Palma que, gairebé per un miracle, no ha estat edificat. Tot i això, bona part d'Es Carnatge se troba coberta d'enderrocs i de fems; una greu degradació que -no obstant- seria reversible si hi hagués la necessària voluntat municipal.

A principi d'any l'Ajuntament de Palma i la Comunitat Autònoma signaren un important conveni sobre Es Carnatge, pel qual l'Ajuntament cedeix uns terrenys al Govern i aquest se compromet a gestionar-los durant un període de 99 anys.

Ara bé, lluny de voler declarar protegit Es Carnatge i de treballar en la seva recuperació, el Govern Cañellas (com no podia ser d'altra manera) té unes idees ben nefastes al respecte: pretén construir-hi uns aparcaments, un centre de cultius marins (el que la tenaç lluita del GOB va aconseguir expulsar de l'interior del Parc Natural de S'Albufera), les instal·lacions per a l'Institut Europeu de Pesca, un aquari públic, l'Aula de la Mar, el Museu de la Mar, un Jardí Botànic, i els serveis complementaris d'aquestes instal·lacions; tot compatible -segons ells- amb la protecció dels jaciments fòssils catalogats i la conservació de la fauna i flora de la zona.

Evidentment, el GOB s'oposa a l'elecció d'Es Carnatge per ubicar totes aquestes iniciatives (algunes d'elles ben plausibles, si el lloc escollit fos una àrea amb molt menor interès natural), i pensa tirar endavant una campanya per tal d'impedir que se dugui a terme la malifeta.

DE PROMOCIÓ
I RELACIONS PÚBLIQUES

RELACIONS PÚBLIQUES I PATROCINIS

- Congressos • Convencions • Viatges d'incentiu • Presentacions
- Conferències de premsa • Hostesses de Congressos • Traductors i intèrprets.

MERCHANDISING

- Animacions en P.L.V. Exposició preferent del producte
- Degustacions • Creació i muntatge de P.L.V.

PROMOCIÓ I ACTIVACIÓ DE VENDES

- Concursos • Sorteigs • Jocs • Packaging • Fullets
- Catàlegs • Videos.

Més que publicitat

Almirall Oquendo, 18-A - 07014 Palma de Mallorca - Tel. 28 75 00 - Fax: 73 33 64

Carreteres de muntanya: la incompetència dels tècnics i la nul·la sensibilitat dels responsables polítics poden acabar convertint la Serra de Tramuntana en una espècie de *scalextric*

Un projecte ja executat (tram Esporles-Valldemossa), dos en marxa (túnel de Sóller i via de circumvalació de Peguera), i diversos a punt d'iniciar-se (nous traçats Deià-Sóller, Banyalbufar-Estellencs i Esporles-Valldemossa, camuflats sota l'eufemisme de *condicionament* de les carreteres existents; túnel de formigó previst a la carretera Andratx-Estellencs) són una mostra de la política de carreteres que el Govern Balear vol dur a terme a la Serra de Tramuntana.

La pretensió dels responsables de la Conselleria que dirigeix Jeroni Sáiz, que al·lega motius de seguretat viària per a fer les *millores*, sembla que no és altra que la de facilitar l'accés ràpid i massiu a la Serra i fomentar la penetració de les constructores en un espai que encara ara és el principal orgull de Mallorca.

El cas de la carretera Deià-Sóller és el més emblemàtic. El projecte que se pretèn dur a terme, obra de l'enginyer Joan Torres, és tan aberrant (amb un fort impacte paisatgístic causat per una amplària excessiva i diversos viaductes) que compta amb l'oposició frontal de quasi tothom, mentre el procés de la seva tramitació ha estat ple d'irregularitats que eventualment podrien donar lloc a accions judicials per part nostra.

Destacades personalitats enamorades del paisatge de Mallorca ens estan donant el seu suport per fer front a aquesta monumental agressió al nostre patrimoni. El tema transcendirà aviat als mitjans de comunicació internacional, i si és necessari organitzarem un escàndol que serà sonat.

Mentrestant, un altre departament del Govern Balear, la Conselleria d'Agricultura, mira cap a una altra banda i presenta davant la UNESCO la candidatura de la Serra com a Reserva de la Biosfera. Com si prestigi nominal i destrucció real fossin perfectament compatibles.

Presentat a l'Ajuntament de Manacor un Pla Parcial que pretèn urbanitzar una zona verge adjacent a Cala Petita

La zona litoral compresa entre la urbanització de Mitjà de Mar i Cala Petita, actualment ocupada per una rica i esponerosa garriga, podria convertir-se ben aviat en una nova zona residencial, si prospera un Pla Parcial que ha estat presentat davant l'Ajuntament de Manacor. Se dona el cas que el Pla General de Manacor, a punt d'aprovar-se inicialment, qualifica aquesta zona com a no urbanitzable. Ara, els polítics manacorins s'hauran de decantar per tirar endavant el Pla General en la seva redacció actual, o bé per modificar-lo a fi de permetre la urbanització.

El Pla Parcial presentat és bastant deficient des del punt de vista tècnic. D'altra banda, no hi ha cap garantia de la suposada capacitat econòmica de l'empresa promotora per executar el projecte, cosa que ens fa pensar en la possibilitat que se tracti d'una mera operació especulativa més, com n'hi ha hagudes tantes en els anys recents, crescudes a recer de la permissivitat de les nostres autoritats.

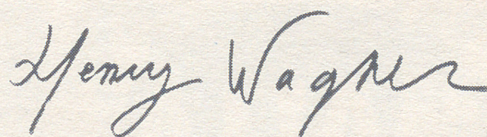
El GOB, juntament amb col·lectius locals de Manacor, englobats sota el nom d'Amics de Cala Petita, lluitarem per evitar aquesta nova urbanització litoral. Segur que vols col·laborar en la campanya: ajuda'ns a recollir signatures i a distribuir els adhesius que hem editat i que tens a la teva disposició a les oficines de Palma i de Manacor.

GREENPEACE

SECRETARI/IA TRILINGÜE

L'organització ecologista internacional Greenpeace precisa un/a secretari/ia per treballar a la seva oficina de Palma. Se requereix domini de català, anglès i castellà, i estar familiaritzat/ada amb l'ús dels programes WordStar i/o WordPerfect.

Enviar c.v. a Greenpeace, Ses Rafaletes, 13, 07015 Palma. Fax: 404569

- * En preparació, pròxim espectacle per la Companyia Infantil de Dança
- * Curs els capvespres per a tots els nivells
- * Formació d'adults
- * Beques

INFORMACIÓ:

c/ Fortuny, 4 Palma Tel. 714443 (18-21 h)

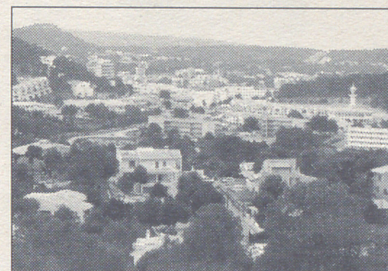
L'Ajuntament socialista de Calvià vol permetre la construcció de nous complexos hotelers, camps de golf, una urbanització i una àrea comercial a terrenys agrícoles i forestals

Calvià camina cap a un caos urbanístic i ecològic i posa en perill un recurs tan escàs a Mallorca com és l'aigua, amb la recent decisió presa pel seu Consistori (amb majoria del PSOE) d'iniciar els expedients per autoritzar 4 nous camps de golf i una urbanització sobre una superfície total de 823 hectàrees.

Una de les finques afectades és Ses Planes, on sobre 295 hectàrees de bosc i conradissos s'hi pretèn edificar 1.200 places hoteleres, gran nombre de residències i complexos comercials i esportius. A Bendinat són 75 les hectàrees afectades per un projecte de camp de golf i d'hotel.

Emperò és el macroprojecte de la *Ciutat del Golf* on l'Ajuntament ha pres la decisió més irresponsable. A una zona de 453 Ha, entre Rafaubeig i Santa Ponça, s'hi volen construir tres camps de golf i edificis hotelers per a més de 1.600 places turístiques.

Ja fa anys que Calvià és el màxim esponent de la vergonyosa destrucció de Mallorca, el model a no imitar de la més nefasta manca de planificació territorial. El cas que motiva la present nota resulta doblement trist: primer, perquè ens fa veure que la destrucció del poc que s'ha salvat de la barbàrie continuarà indefinidament (fins que el darrer recó del terme hagi estat anegat pel ciment); però també perquè Calvià ens fa veure a les clares la poca diferència de plantejaments que hi ha entre l'urbanisme propiciat, allà on té el poder, pel PSOE (força política que aspira a ser recanvi de poder a nivell de Govern Balear) i el que patim en el conjunt de les Illes i que és executat sota la responsabilitat de les forces polítiques de dretes (PP i UM).

Una àrea natural de Costa Rica està essent destruïda per un gran complex turístic promogut pel grup Barceló

Una de les regions de més valor natural de Costa Rica, la península de Nicoya, està sofrint l'impacte de la construcció d'un gran complex turístic promogut pel grup d'empreses Barceló, de capital mallorquí.

Aquest complex, anomenat *Proyecto Turístico Playa Tambor*, afecta una superfície de 2.350 hectàrees situades a una zona on hi viuen 113 espècies de mamífers, 300 espècies d'aus i 1.600 de plantes, moltes d'elles endèmiques o en perill.

El complex inclou hotels, camps de golf, port esportiu, blocs d'apartaments, xalets, un aeròdrom, etc. En aquests moments està executada la primera fase i ja s'ha produït la destrucció parcial de la vorera del riu Panica, el drenatge de zones humides i la destrucció d'un ecosistema extraordinari com és el manglar.

Moltes d'aquestes obres s'han fet sense respectar la legislació vigent a Costa Rica, per la qual cosa fins i tot l'Administració del país ha iniciat accions contra els saquejadors.

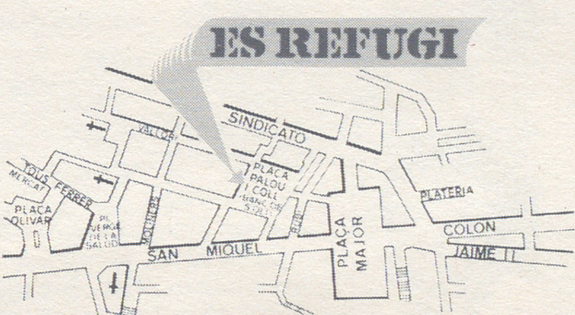
La CODA, federació espanyola d'entitats ecologistes a la qual pertany el GOB, està duent a terme una activa campanya per tractar d'aturar el projecte i assegurar la preservació del que resta d'una àrea natural de valor tan extraordinari.

ESPECIALISTES EN ARTICLES DE
MUNTANYA, CAMPING, ESQUÍ I ESCALADA

ES REFUGI

Pl. Palou i Coll, 10 (Banc de s'Oli)
Telèfon 71 87 31
07002 - CIUTAT DE MALLORCA

SENTÈNCIES

ANTONI ALEMANY, periodista:

"Tienen razón los del GOB al exigir del ayuntamiento de Palma «mano dura y piqueta» con las urbanizaciones ilegales."

El Día (18-2-1992)

"Jo crec que tota sa costa de Magaluf s'hauria de dinamitar."

Programa *Al Vol*, Canal 37 de televisió (13-1-1993)

COSME ADROVER, batle de Santanyí (premi Ciment del GOB, 1993):

"Este proyecto de urbanización es modélico, porque logra preservar todo el entorno de Cala Mondragó." / "En Cala Mondragó no se talará ni un solo pino para urbanizar."

Diario de Mallorca (11-2-1982) i *Ultima Hora* (6-12-1986)

"Ceder el local sería como aceptar los argumentos del GOB, y no los aceptamos ni los aceptaremos nunca."

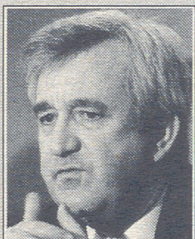
A *Ultima Hora* (21-10-1992), intentant justificar el fet de no haver permès al GOB l'ús del casal municipal de cultura per a un acte informatiu sobre la urbanització de Sa Talaiaola

JOAN VERGER, president del Consell Insular de Mallorca (premi Ciment del GOB, 1993):

"Lo que dicen los ecologistas es una exageración bestial, una burrada, una mentira y un cachondeo."

A *Diario de Mallorca* (20-2-1993), a propòsit de la polèmica sobre el pla d'incineració dels residus

GABRIEL CAÑELLAS, president del Govern Balear [davant la puntualització de l'entrevistadora, Gina Garcias, en el sentit que els ecologistes no tenen un capital important per desenvolupar la seva tasca]:

"I com mantenen el Greenpeace? I com mantenen els vaixells? I com mantenen les zòdiacs? I com mantenen tots aquests senyors que no en foten ni brot? Qualque cosa podrien gastar per mantenir La Trapa! Amb una mínima part del que els costa mantenir un d'aquests vaixells que van pel Mediterrani tendrien La Trapa feta una pintura (...) El dia que ells tinguin La Trapa com jo tenc Son Pacs o S'Albufera, llavors en parlarem (...) Que ens donin La Trapa i ja l'arreglarem."

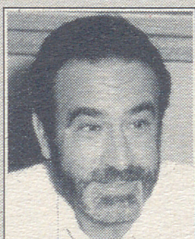
Ona (revista de FUNDESCOOP), núm. 5, desembre de 1992.

MIQUEL ÀNGEL NADAL, futbolista mallorquí, jugador del F.C.Barcelona:

"Soy ecologista. Cualquier mallorquín lo es. Sólo tiene que mirar a su alrededor y ver las barbaridades que se han cometido. Por suerte las cosas empiezan a cambiar, aunque muy lentamente, y nos vamos preocupando por conservar la Naturaleza y no destruirla. En Mallorca se ha estado mucho tiempo pensando sólo en el presente y nada en el futuro. Han causado muchos desastres."

Diario 16 (28-1-1993)

RAMON FOLCH, doctor en Biologia, consultor en gestió ambiental de la UNESCO (i premi Alzina del GOB, 1992):

"Se trata de darse cuenta de que para disponer de muchas cosas que no valen lo que cuestan estamos destruyendo recursos que todavía no cuestan lo que realmente valen." "Somos ricos, pero mezquinos, y por eso crecemos sin progresar demasiado. Por eso necesitamos el relevo suficiente, la subversión ecologista. La subversión, no el barullo. Subvertir valores caducos para construir alternativas solventes. En eso consisten las revoluciones."

Que lo hermoso sea poderoso, Editorial Alta Fulla (Barcelona, 1990). *La Vanguardia* (3-3-1993)

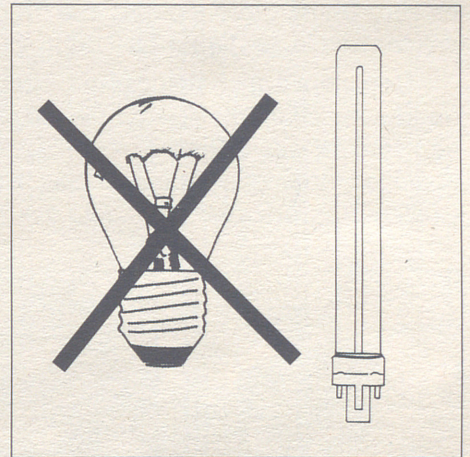
Estalviant energia, tu pots contribuir a fer innecessària la construcció d'una nova central tèrmica a Mallorca

Estalviar energia és la manera més realista de ser solidaris amb les generacions futures, evitant l'expoli de les limitades reserves mundials de combustible, reduint les emissions de diòxid de carboni (que provoquen el canvi climàtic a nivell planetari) i, a l'àmbit de Mallorca, fent més improbable la construcció d'una nova central tèrmica a S'Estelella (al terme de Llucmajor).

Encara que s'ha repetit molt que Espanya és un dels països de la CE on el quilovat-hora és més car, és indubtable que si haguéssim d'incorporar a la factura elèctrica el vertader cost (inclòs l'ambiental) de la generació de corrent, mantenir un llum encès inútilment seria percebut per tothom com un luxe inadmissible.

A continuació oferim alguns consells als ciutadans i ciutadanes conscients (la paraula *consumidors* té per a nosaltres connotacions més aviat negatives) a fi d'estalviar energia elèctrica i d'usar-la amb la màxima eficiència:

- **Substitueix gradualment les bombetes normals per bombetes de baix consum**, que pareixen més cares però a mitjà termini resulten molt més barates (consumeixen unes 4 vegades menys, i duren 8 vegades més; treu tu mateix el compte)
- **Renuncia a utilitzar l'electricitat per produir calor** (cuina elèctrica, termo elèctric, estufa elèctrica, aparells per eixugar els cabells o la roba): des del punt de vista energètic i ambiental, és una aberració; l'única excepció admissible seria la planxa
- Si, malgrat el consell anterior, tens estufa o termo elèctrics, **grada el termosta a una temperatura moderada**, el temps que te planteges la seva substitució per aparells de gas
- **Apaga els llums i els aparells elèctrics** que no estiguis utilitzant
- **Adquireix únicament els electrodomèstics indispensables**; evita els superflus, com eixugadors de roba, raspalls de dents, ganivets i obridors elèctrics
- Utilitza la rentadora i el rentaplats només quan estiguin ben plens; selecciona un programa de temperatura moderada
- Evita obrir i tancar contínuament la gelera i el congelador, així com introduir-hi coses calentes; selecciona per a la gelera un grau moderat de fredor
- Per no tudar energia en el manteniment d'una temperatura agradable a l'habitatge, **aïlla perfectament les portes i finestres**
- Recorda que l'**aire condicionat** és una de les causes de l'enorme consum elèctric que se produeix en l'estiu
- Quan compres un aparell elèctric, **interessa't pel seu consum i la seva eficiència energètica**; hi ha electrodomèstics que fan el mateix servei consumint molta menys energia que d'altres

PER NATURALES... PAPER HIGIÈNIC RECICLAT

ISMA
ECOLOGICO

Rolin[®]

Fabricat per ISMA, S.A. MARRATXÍ (Mallorca) Tel: 971/797596 Fax: 971/797632

Culminada amb èxit l'adquisició de La Trapa, comença una nova etapa encaminada a la gestió modèlica de la Reserva i a la recuperació dels seus tresors naturals i culturals

Més de 100 quarterades de Natura, més de 10 anys de feina incansable, més de 20 milions de pessetes de cost efectiu, el suport de moltes entitats, amics i amigues... Tot va començar amb una subscripció popular per salvar una finca representativa de la Serra de Tramuntana i un dels paisatges més grandiosos de Mallorca; per a sorpresa de molts, prop de 600 famílies respongueren de manera exemplar, amb una participació de 10.000 pessetes cada una. La subhasta d'obres d'art (1989), a la qual hi col.laboraren desinteressadament un centenar d'artistes, va ser una altra fita important. El passat mes de febrer culminava amb èxit aquest primer capítol de la història de La Trapa (el de l'adquisició), en el precís moment en què efectuàvem l'últim pagament als bancs creditors. Una adquisició que ens ha costat molts d'esforços, tant humans com econòmics, però que ja és realitat, gràcies en part a l'ajuda internacional (Zoologische Gesellschaft Frankfurt, WWF, etc), i malgrat el nul suport del Govern Balear, que sempre ens ha negat els ajuts sol·licitats (ara, el president Cañellas se permet el luxe de criticar-nos la gestió de La Trapa; vegi's la secció de *Sentències* en aquest mateix bolletí).

Comença ara un nou capítol, encara més ambiciós, però també més engrescador i gratificant: la recuperació de tots els elements que formen el patrimoni de La Trapa, tant arquitectònics i etnològics (marjades, era, molí, etc) com de vida silvestre (repoblació forestal, lluita contra els flagells -cabres, processonària-, protecció de les espècies rares, etc). Dos projectes ja són en marxa. Primerament, un grup de quaranta al.lotes i al.lots de l'Institut Guillem Sagra de Palma, dins d'un projecte que ja ha rebut dues distincions (el premi *Escola i Natura*, atorgat

del Ministeri d'Educació i dotat pel Banc de Crèdit Agrícola, i el premi Andratx d'Ecologia, concedit per l'Ajuntament d'aquesta vila) estan treballant amb molta d'energia per recuperar algunes marjades, mantenir la finca neta, estudiar la seva flora i fauna, etc.

L'altre projecte, acaba d'iniciar-se gràcies a l'ajut rebut de la Comunitat Europea, a través del programa LEADER. La realització d'aquest contempla la contractació d'un guarda-naturalista per dur a bon terme les tasques de recuperació (vegi's l'oferta de treball adjunta).

Una de les missions del guarda contractat serà organitzar un voluntariat estable que, especialment els caps de setmana, i de manera rotatòria, vulgui participar en la vigilància i restauració de La Trapa. Si això t'interessa, telefona'ns avui mateix.

Les cases de La Trapa. Dibuix: Albert Catalan.

San Felio, 7

Palma de
Mallorca

71 86 17

44 ANYS
D'EXPERIÈNCIA
CAUSEN
UNA BONA
IMPRESSION

Torre de l'Amor, 4
Telèfon 71 56 30 - Fax 71 98 09
07001 Palma de Mallorca

CONVOCATÒRIA D'UNA PLAÇA DE GUARDA/NATURALISTA PER A LA RESERVA NATURAL DE LA TRAPA

A fi de reactivar la gestió de la Reserva Natural de La Trapa, en les vessants naturalista, arquitectònica, etnològica i educativa, el GOB convoca una plaça de guarda/naturalista, que tindrà com a objectiu impulsar aquesta reactivació.

Descripció del lloc de treball:

- Coordinació de la restauració de La Trapa
- Realització de tasques conservacionistes
- Vigilància
- Informació als visitants
- Coordinació del voluntariat
- Projectes per a la captació de recursos econòmics

Se valoraran els següents aspectes:

- Coneixements naturalístics
- Coneixement d'idiomes estrangers (anglès i alemany)
- Capacitat d'elaborar i presentar projectes de captació de recursos

- Bona disposició a fer feina en el camp
- Aptitud per acompanyar grups de visitants i realitzar tasques interpretatives
- Iniciativa per rentabilitzar la pròpia plaça de treball
- Residència en el terme municipal d'Andratx
- Esser soci o sòcia del GOB

S'ofereix:

- Contracte de tres mesos, prorrogable fins a un any; període de prova de 15 dies
- Petit refugi condicionat per romandre a les cases de La Trapa
- Salari mensual de 115.000 pessetes (netes)

Si estàs interessat/ada, fes arribar, personalment o per correu, el teu currículum a l'oficina del GOB de Palma, utilitzant un sobre tancat que dugui la inscripció *Plaça de feina a La Trapa*; la data límit és el **15 d'abril**.

El GOB destinarà el 0'7 % del seu pressupost de 1993 a ajudes al desenvolupament dels països pobres

Per primera vegada en els 19 anys de la seva història, els pressuposts del GOB per a 1993 inclouen una partida (el 0'7 % del total) destinada a ajudes a projectes de desenvolupament en els països pobres. Els doblers se destinaran a iniciatives concretes, gestionades preferentment per comunitats locals i organitzacions no governamentals de caràcter altruista. Els projectes que ajudarem a finançar hauran de ser respectuosos amb el medi ambient.

La xifra del 0'7 % és tot un símbol, ja que és el percentatge que les organitzacions dedicades a la promoció de l'ajuda al Tercer Món sol·liciten de les administracions dels Estats rics que dediquin a aquest objectiu.

Amb aquesta iniciatiava, el GOB pretèn, per tant, predicar amb l'exemple, i començar una nova línia d'actuació més enllà del nostre territori, coherent amb la idea que els grans problemes ambientals de la Terra no se podran resoldre mentre existesquin diferències abismals de desenvolupament entre el Nord i el Sud.

ECO-OIL-21, S.L.

recollida de tot tipus d'olis

Antoni Reta Barceló
Administrador

Passatge Particular, 8
Polígon Son Castelló
07009 Palma de Mallorca

Tel. 20 64 07
Fax 76 12 01

AGENDA

Te suggerim que seleccionis les activitats que t'interessin i les apuntis a la teva agenda personal, donat que aquí apareixen agrupades segons el tipus d'activitat i no per ordre estrictament cronològic.

EXCURSIONS

Recorda que és imprescindible telefonar per confirmar i apuntar-te a qualsevol de les excursions, el dimecres anterior com a més tard.

28 DE MARÇ (DIUMENGE): Puig de Massanella. Guia: Joan Francesc Sart. Sortida en cotxes des de la **Plaça d'Espanya (8 i mitja)**.

18 D'ABRIL (DIUMENGE): sortida **botànica** per **Planícia**, guiada per Pep Toni Aguiló. Trobada a les **9**, a la **Plaça d'Espanya** de Palma (sortida en cotxes).

25 D'ABRIL (DIUMENGE): excursió pel **Pas de S'Argamassa** i pujada al cap cim del **Morro de Sa Vaca**. Guia: Biel Pomar. Sortida en **autocar** des de la **Plaça d'Espanya (8 i mitja)**.

9 DE MAIG (DIUMENGE): Cala Murta-El Fumat (Formentor). Guia: Miquel Àngel March. Sortida en **autocar** des de la **Plaça d'Espanya**, a les **8 i mitja**.

16 DE MAIG (DIUMENGE): excursió en **bicicleta** per la comarca de **Manacor**. Visita a les **possessions fortificades** del terme. Guia: Francesc Riera. Sortida des de la **Plaça des Mercat**, a les **9 i mitja**.

23 DE MAIG (DIUMENGE): excursió **ornitològica** al **Salobrar de Campos**. Guia: Juan Miguel González. **Plaça d'Espanya, 8 i mitja**, en cotxes.

XERRADES I PROJECCIONS DE DIAPOSITIVES

31 DE MARÇ (DIMECRES): Reflexions sobre els documents internacionals de conservació del medi ambient, segona part d'una interessant dissertació a càrrec d'en Miquel Rayó (escriptor, pedagog i ex-president del GOB-Mallorca), que va tenir lloc fa algun temps. **8 del vespre, al local del GOB.**

1 D'ABRIL (DIJOURS): en Jordi Sargatal, ornitòleg de prestigi mundial, parlarà sobre **L'aventura d'un Parc: els Aiguamolls de l'Empordà**. **7 del vespre, Estudi General Lul·lià.**

21 D'ABRIL (DIMECRES): taller elemental de reciclatge de paper, a càrrec de n'Aina Llauger. **7 del capvespre, al local del GOB.**

12 DE MAIG (DIMECRES): projecció de diapositives d'**Aucells**, que ens brindarà el nostre company en Climent Picornell (un dels grans fotògrafs de la casa). **8 del vespre, al local del GOB.**

19 DE MAIG (DIMECRES): projecció de diapositives sobre **Nova Zelanda: viatge a les antípodes** (fruit de dos mesos d'itineraris a peu per les dues illes), a càrrec del nostre consoci i viatger incansable Jaume Tort. **8 del vespre, al local del GOB.**

26 DE MAIG (DIMECRES): projecció del muntatge de diapositives titulat **Què dimonis és l'ecologisme?**, a càrrec d'en Xisco Avellà (president del GOB-Mallorca). En unes 300 imatges se passa revista als **5 grans problemes ambientals** (esgotament de recursos, generació de residus/contaminació, extermini d'espècies, destrucció d'ecosistemes i desfiguració del paisatge) i a l'**acció ecologista** (amb especial referència a l'àmbit balear) per tal de fer-los front. **8 del vespre, al local del GOB.**

JUNTA DIRECTIVA

Cada **dilluns**, a les **8 del vespre**, la Junta Directiva del GOB-Mallorca celebra reunió per debatre els temes d'actualitat i per adoptar les oportunes decisions. Les reunions són obertes a la participació de qualsevol soci que tenguí curiositat per seguir de prop el funcionament de l'òrgan rector de l'associació i vulgui aportar idees i opinions. De **8 del vespre** convidam a prendre-hi part.

TE

L'oferta televisiva de documentals sobre temes relacionats amb el medi ambient és rica i variada. N'ofereim aquí un resum (possiblement incomplet):

DIA	HORA	CANAL	PROGRAMA
Diari	15,30	La 2	<i>La última frontera</i>
Diari	19,00	Canal 33	<i>Planeta Terra *</i>
Dilluns	20,30	La 2	<i>National Geographic</i>
Dimarts	15,00	Canal +	<i>Documental Naturaleza **</i>
Divendres	18,30	Canal +	<i>Documental naturaleza **</i>
Divendres	18,30	TVE1	<i>Oxígeno ***</i>
Diumenge	20,45	Canal 33	<i>Thalassa</i>

* Els dissabtes a les 14,15

** Emissió codificada

*** Sèrie pendent de començar

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)

L'ASSOCIACIÓ ECOLOGISTA DE LES BALEARS

Verí. 1. 3r

07001 PALMA DE MALLORCA

Tel.: (971) 72 11 05 Fax: (971) 71 13 75

L'atlas d'auells nidificants de Mallorca i Cabrera podria quedar enllestit l'any que ve, amb la participació entusiasta de tothom

L'atlas d'auells que nidifiquen a Mallorca i Cabrera, un important projecte d'investigació ornitològica que el GOB desenvolupa des del 1983, podria quedar enllestit l'any que ve, si hi ha un nivell d'activitat suficient. Després d'algunes temporades en què se va sortir molt poc al camp (període 1986-1991), la recuperació en el nombre de col.laboradors i de dades assolida l'any passat ens fa pensar que el document avançaria bastant després d'incorporar la informació obtinguda durant les sortides d'enguany i de l'any que ve.

El tractament informàtic de les dades possibilita ara una anàlisi instantània dels principals paràmetres, cosa que afavoreix una planificació molt més eficaç de la recerca futura. En aquests moments se comença a preparar la feina de camp d'aquesta temporada, que esperam sigui de les més fructíferes. No cal dir que, a més de la trentena de col.laboradors habituals, aquest projecte se troba totalment obert a qualsevol persona interessada en aportar el seu esforç. Si vols ajudar a fer progressar aquest important treball, pots cridar-nos i demanar p'en Toni Muñoz. Amb uns coneixements elementals d'ornitologia (i ganes de fer feina!) se pot fer una contribució molt important. Anima't!

BORSA DE TREBALL EN LES TASQUES ORNITOLÒGIQUES DEL GOB

El GOB convoca una borsa de treball per a les possibles tasques ornitològiques a desenvolupar dins el **Parc Nacional de Cabrera** durant l'any 1993. Se requereixen anelladors/ores i col.laboradors/ores. **Només una part de les places són remunerades.** Per a més informació, dirigeix-te al coordinador del Projecte Cabrera 93, **Carlos López-Jurado** (Tel. particular: 438871), o a l'oficina del GOB. La primera etapa serà el recompte de baldritges nidificants (a celebrar des de començament d'abril); data límit per apuntar-te: **31 de març**.

Premis Alzina 93: Llompart, Escola Rafal Vell i Mitjans de Comunicació Premis Ciment 93: diputats PP-UM, Joan Verger i Cosme Adrover

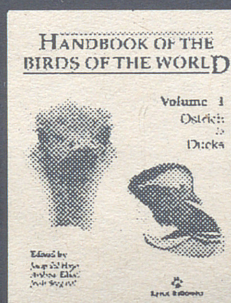
En el decurs del sopar anual d'aniversari del GOB celebrat el passat 20 de febrer, es varen concedir, per votació dels més de dos-cents assistents, els premis Alzina i Ciment de l'edició d'enguany.

Els Premis Ciment varen esser concedits: als 31 diputats i diputades del Parlament Balear (pertanyents al grup del Partit Popular i Unió Mallorquina) gràcies als quals la Llei d'Espais Naturals va ser notablement rebaixada a la històrica sessió del passat 23 de desembre; a Joan Verger, president del Consell Insular de Mallorca, per la seva obstinada defensa de la incineració dels fems; i a Cosme Adrover, batle de Santanyí, per la seva catastròfica gestió del territori.

Els premis Alzina foren per: el poeta Josep Maria Llompart de la Peña, recentment desaparegut, per la seva actitud ètica i el seu incansable compromís amb la causa de la defensa del territori (el passat 26 de novembre, amb una salut fràgil, encara va participar a la grandiosa manifestació en defensa de la LEN); l'Escola del Rafal Vell, per la seva exemplar tasca educativa en favor del medi ambient; i per als mitjans de comunicació de les Balears en conjunt, pel seu tractament informatiu de la campanya en defensa de la LEN.

Des de ca teva també pots participar activament en les tasques del GOB: envia'ns els teus suggeriments!

Per a totes aquelles persones a qui els resulta difícil passar amb freqüència pel nostre local, però que senten el GOB com a cosa pròpia i desitgen col.laborar d'alguna manera més que limitant-se a pagar la quota anual de soci, hem pensat crear un departament específic. Ara, tot allò que voldries demanar-nos o fer-nos a saber, escriu-ho en un paper i envia'ns-ho posant en el sobre: *GOB/suggeriments*. Tot ens interessa: des d'una proposta de disseny per editar camisetes estampades o agulles de solapa, fins a les excursions que t'agradaria que féssim i mai feim, des d'oferir-te per fer-nos traduccions fins a plantejar qualsevol crítica constructiva sobre el nostre funcionament actual, o proposar-nos maneres d'augmentar el ritme de nova incorporació de socis al GOB. Per favor, indica'ns en la teva nota el teu número de telèfon. Intentarem atendre de manera personalitzada tots els suggeriments que rebem.

EL GOB DISPOSA D'UN NOMBRE LIMITAT D'EXEMPLARS DEL PRIMER VOLUM DEL "HANDBOOK OF THE BIRDS OF THE WORLD". L'OBRA MÉS MONUMENTAL DE LA HISTÒRIA DE L'ORNITOLOGIA. I ELS OFEREIX A TOTS ELS SEUS SOCIS AMB UN DESCOMpte DEL 20%: 13.800 PTES (EN LLOC DE 17.250).

CORRE A RESERVAR EL TEU EXEMPLAR PER TELÈFON!